

Sprawa C-128/08

Jacques Damseaux

przeciwko

państwu belgijskiemu

(wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez tribunal de première instance de Liège)

Swobodny przepływ kapitału – Podatek od dochodów kapitałowych – Umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania – Obowiązek państw członkowskich na podstawie art. 293 WE

Streszczenie wyroku

1. *Pytania prejudycjalne – Właściwość Trybunału – Granice*

(art. 234 WE)

2. *Swobodny przepływ kapitału – Ograniczenia – Przepisy podatkowe – Opodatkowanie dywidend*

(art. 56 WE)

1. Trybunałowi nie przysuguje w ramach art. 234 WE kompetencja do orzekania w przedmiocie ewentualnego naruszenia przez jedno z umawiających się państw członkowskich przepisów dwustronnych umów zawartych przez państwa członkowskie w celu zniesienia lub złagodzenia negatywnych skutków wynikających ze współistnienia krajowych systemów podatkowych. Trybunał nie może badać relacji pomiędzy przepisem krajowym a przepisami umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, ponieważ kwestia ta nie należy do zakresu wykadni prawa wspólnotowego.

(por. pkt 22)

2. W zakresie, w jakim prawo wspólnotowe w obecnym kształcie nie przewiduje ogólnych kryteriów służących rozgraniczeniu kompetencji pomiędzy państwami członkowskimi dotyczących zniesienia podwójnego opodatkowania w obrębie Wspólnoty Europejskiej, art. 56 WE nie sprzeciwia się obowiązywaniu dwustronnej umowy podatkowej, na mocy której dywidendy wypłacone przez spółkę z siedzibą w państwie członkowskim akcjonariuszowi mającemu miejsce zamieszkania w innym państwie członkowskim mogą być przedmiotem opodatkowania w obydwu państwach członkowskich i która nie przewiduje ustanowienia po stronie państwa członkowskiego miejsca zamieszkania akcjonariusza bezwzględnego obowiązku unikania podwójnego opodatkowania w sensie prawnym, które z niej wynika.

W istocie dywidendy wypłacone przez spółkę z siedzibą w państwie członkowskim akcjonariuszowi mającemu miejsce zamieszkania w innym państwie członkowskim mogą być przedmiotem podwójnego opodatkowania w sensie prawnym, jeżeli obydwa państwa członkowskie zechcą skorzystać z przysługującej im kompetencji podatkowej i objąć rzeczony dywidendy podatkiem obciążającym akcjonariusza. Niekorzystne skutki, które mogą wynikać z równoległego wykonywania kompetencji podatkowych przysługujących różnym państwom

członkowskim, jeżeli wykonywanie tych kompetencji nie ma charakteru dyskryminującego, nie stanowi ograniczeń zakazanych przez traktat.

W tym względzie w przypadku gdy zarówno w państwie członkowskim źródła dywidendy, jak i w państwie członkowskim miejsca zamieszkania akcjonariusza rzeczony dywidendy podlegają opodatkowaniu, uznanie, że unikanie takiego podwójnego opodatkowania należy bezwzględnie do państwa członkowskiego miejsca zamieszkania, oznaczałoby przyznanie pierwszeństwa w opodatkowaniu tego typu dochodów w państwie członkowskim źródła. Chociaż taki rozdział kompetencji byłby zgodny w szczególności z zasadami praktyki przyjętej w prawie międzynarodowym, która wyrażona została w modelowej konwencji w sprawie podatku od dochodu i majątku opracowanej przez Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), nie ulega wątpliwości, że prawo wspólnotowe w obecnym kształcie i w omawianej sytuacji nie przewiduje ogólnych kryteriów służących rozgraniczeniu kompetencji pomiędzy państwami członkowskimi dotyczących zniesienia podwójnego opodatkowania w obrębie Wspólnoty Europejskiej. W rezultacie, o ile państwo członkowskie nie może powoływać się na dwustronne umowy w celu uniknięcia obowiązków, które na nim ciąży na mocy traktatu, fakt, że zarówno w państwie członkowskim źródła dywidendy, jak i w państwie członkowskim miejsca zamieszkania akcjonariusza rzeczony dywidendy mogą być przedmiotem opodatkowania, nie oznacza, że państwo członkowskie miejsca zamieszkania jest zobowiązane, na podstawie prawa wspólnotowego, przeciwdziałać niekorzystnym skutkom, które mogłyby wynikać z wykonywania rozdzielonej w ten sposób między obydwie państwa członkowskie kompetencji.

(por. pkt 26, 27, 32–35; sentencja)

WYROK TRYBUNAŁU (pierwsza izba)

z dnia 16 lipca 2009 r. (*)

Swobodny przepływ kapitału – Podatek od dochodów kapitałowych – Umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania – Obowiązek państw członkowskich na podstawie art. 293 WE

W sprawie C-128/08

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 234 WE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez tribunal de première instance de Liège (Belgia) postanowieniem z dnia 20 marca 2008 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 28 marca 2008 r., w postępowaniu

Jacques Damseaux

przeciwko

Państwu belgijskiemu,

TRYBUNAŁ (pierwsza izba),

w składzie: P. Jann, prezes izby, M. Ilešić, A. Borg Barthet, E. Levits (sprawozdawca) i J.J. Kasel, sędziowie,

rzecznik generalny: P. Mengozzi,

sekretarz: R. ?ere?, administrator,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 5 lutego 2009 r.,

rozważywszy uwagi przedstawione:

- w imieniu J. Damseaux przez E. Traversę, avocat,
- w imieniu rządu belgijskiego przez J.C. Halleux, działającego w charakterze pełnomocnika,
- w imieniu rządu niemieckiego przez M. Lummę oraz C. Blaschkego, działających w charakterze pełnomocników,
- w imieniu rządu francuskiego przez G. de Bergues'a oraz J.-C. Gracę, działających w charakterze pełnomocników,
- w imieniu rządu włoskiego przez I. Bruni, działającego w charakterze pełnomocnika, wspieraną przez P. Gentiliego, avvocato dello Stato,
- w imieniu rządu niderlandzkiego przez M. Noort i C. Wissels oraz Y. de Vriesa, działających w charakterze pełnomocników,
- w imieniu rządu Zjednoczonego Królestwa przez L. Seeborutha oraz S. Ford, działających w charakterze pełnomocników,
- w imieniu Komisji Wspólnot Europejskich przez R. Lyala oraz J.P. Keppenne'a, działających w charakterze pełnomocników,

podjąwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy bez opinii,

wydaje następujący

Wyrok

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 56 WE i art. 293 WE.

2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu między J. Damseaux oraz belgijską administracją skarbową w przedmiocie opodatkowania w Belgii dywidend, które zostały mu wypłacone przez spółkę z siedzibą we Francji i od których w tym ostatnim państwie zapłacił on już podatek.

Ramy prawne

3 Umowa z dnia 10 marca 1964 r. zawarta między Belgią i Francją o unikaniu podwójnego opodatkowania i zasadach wzajemnej pomocy administracyjnej i prawnej w dziedzinie podatków dochodowych, ze zmianami wprowadzonymi aneksem podpisanym w Brukseli w dniu 8 lutego 1999 r. (zwana dalej „francusko-belgijską umową”), w art. 15 stanowi:

„1. Dywidendy, mające swe źródło w Umawiającym się Państwie, które są wypłacane rezydentowi drugiego Umawiającego się Państwa, podlegają opodatkowaniu w tym drugim państwie.

2. Jednakże, z zastrzeżeniem ustępu 3, dywidendy te mogą być opodatkowane w Umawiającym się Państwie, w którym spółka wypłacająca dywidendy ma siedzibę, i zgodnie z prawem tego państwa, ale podatek ten nie może przekroczyć:

[...]

b) 15% kwoty dywidend brutto [...].

Postanowienia tego ustępu nie dotyczą opodatkowania spółki w odniesieniu do zysków, z których dywidendy są wypłacane.

[...]

4. O ile nie otrzymuje płatności przewidzianej w ustępie 3, osoba mająca miejsce zamieszkania w Belgii, która otrzymuje dywidendy od spółki mającej siedzibę we Francji, jest uprawniona do zwrotu zaliczki odnoszącej się do tych dywidend, która została uiszczona w danym przypadku przez spółkę wypłacającą dywidendy. Francja może pobrać od kwoty zwróconej podatek pobierany u źródła, o którym mowa w ustępie 2 według stawki stosowanej do dywidend, z którymi związany jest zwrot.

[...]”.

4 Artykuł 19 A francusko-belgijskiej umowy stanowi:

„Podwójnego opodatkowania unika się następujący sposób:

A. W przypadku Belgii:

1. Dochody i zyski kapitałowe, o których mowa w art. 15 ust. 2–4, od których został pobrany we Francji podatek u źródła i które są osiągnięte przez spółki mające siedzibę w Belgii i podlegające opodatkowaniu podatkiem od spółek s, poprzez pobranie zaliczki na podatek od dochodów kapitałowych według zwykłej stawki od kwoty pomniejszonej o podatek francuski (kwoty netto), zwolnione od podatku od spółek i podatku od wypłaty zgodnie z zasadami określonymi przez ustawodawstwo belgijskie.

W odniesieniu do dochodów i zysków, o których mowa w poprzednim akapicie, które są osiągnięte przez inne osoby mające miejsce zamieszkania w Belgii [...], od których został pobrany we Francji podatek u źródła, podatek należny w Belgii od kwoty pomniejszonej o podatek pobrany we Francji (kwoty netto) zostanie zmniejszony, po pierwsze, o zaliczkę na podatek od dochodów kapitałowych pobraną według zwykłej stawki, i po drugie, o zryczaśtowaną kwotę podatku zapłaconego za zagranicą, podlegającego odliczeniu na zasadach określonych przez ustawodawstwo belgijskie, jednak ta zryczaśtowana kwota nie może być niższa niż 15% kwoty netto.

W przypadku dywidend, o których mowa w art. 15 ust. 2 i 3, które są wypłacane na rzecz osoby fizycznej mającej miejsce zamieszkania w Belgii, osoba ta może, zamiast odliczenia zryczaśtowanej kwoty podatku zapłaconego za zagranicą, o której mowa powyżej, uzyskać w odniesieniu do tych dochodów możliwość odliczenia zapłaconego podatku według stawki i na zasadach określonych przez ustawodawstwo belgijskie w zakresie dywidend wypłaconych przez

spółki mającej siedzibę w Belgii, pod warunkiem że wystąpi z pisemnym wnioskiem najpóźniej w terminie przewidzianym do złożenia zeznania rocznego.

[...].

5 Kodeks podatków dochodowych ujednolicony zarządzeniem królewskim z dnia 10 kwietnia 1992 r. i zatwierdzony ustawą z dnia 12 czerwca 1992 r. (dodatek do *Moniteur belge* z dnia 30 lipca 1992 r., zwany dalej „CIR 1992”) stanowi w art. 171:

„Na zasadzie odstąpienia od art. 130–168 s? opodatkowane odrębnie, chyba że tak określony podatek powiększony o podatek należny od innych dochodów jest wyższy niż podatek wynikający z zastosowania tych artykułów do całości podlegającego opodatkowaniu dochodu:

[...]

2a według stawki 15%:

[...]

b) dywidendy, o których mowa w art. 269 ust. 2, 2a, 3 i 11”.

Postępowanie przed sądem krajowym i pytania prejudycjalne

6 J. Damseaux, mający miejsce zamieszkania w Belgii, otrzymał w latach 2005–2007 dywidendy od spółki akcyjnej Total, z siedzibą we Francji, której posiada 5463 akcje.

7 Od tych dywidend został, po pierwsze, pobrany we Francji u źródła podatek w wysokości 25%. Na podstawie art. 15 ust. 2 francusko-belgijskiej umowy J. Damseaux mógł wystąpić o zwrot części tego podatku, tak aby wskazane dywidendy były opodatkowane we Francji w wysokości nieprzekraczającej 15%.

8 Od kwoty pozostającej po takim opodatkowaniu została w Belgii pobrana zaliczka na podatek od dochodów kapitałowych w wysokości 15%.

9 J. Damseaux odwołał się od decyzji podatkowych wydanych przez belgijską administrację skarbową dotyczących pobranych dywidend, uznając, że dywidendy pochodzenia francuskiego są opodatkowane podatkiem wyższym niż dywidendy pochodzenia belgijskiego i że Królestwo Belgii jako państwo członkowskie siedziby lub miejsca zamieszkania, zgadza się na pobranie w Republice Francuskiej podatku u źródła, powinno umożliwić odliczenie francuskiego podatku od belgijskiej zaliczki na podatek od dochodów kapitałowych lub zrezygnować z zaliczki na podatek od dochodów kapitałowych w celu zniesienia podwójnego opodatkowania.

10 Ponieważ belgijska administracja skarbowa odrzuciła rzucone odwołanie z uwagi na fakt, że art. 15 francusko-belgijskiej umowy przewiduje opodatkowanie dywidend zarówno we Francji, jak i w Belgii, J. Damseaux wniósł sprawę do tribunal de première instance de Liège.

11 Rzeczone sądy uważają, że chociaż sytuacja osób mających miejsce zamieszkania w Belgii jest obiektywnie porównywalna, osoby te podlegają różnym systemom podatkowym w zależności od tego, czy otrzymują dywidendy od spółki z siedzibą w Belgii czy te od spółki z siedzibą w innym państwie członkowskim. Jeżeli bowiem dywidendy wypłacone przez zagraniczną spółkę osobie mającej miejsce zamieszkania w Belgii podlegają podwójnemu opodatkowaniu w rozumieniu prawa międzynarodowego, dywidendy wypłacone przez spółki belgijskie osobie mającej miejsce zamieszkania w Belgii są opodatkowane według stawki 15% zgodnie z art. 171 ust. 2a lit. b) CIR 1992 i nie podlegają podwójnemu opodatkowaniu.

12 Tribunal de première instance de Liège – podkreślający, że francusko-belgijska umowa nie była przedmiotem wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym w sprawie zakończony wyrokiem z dnia 14 listopada 2006 r. w sprawie C-513/04 Kerckhaert i Mores, Zb.Orz., s. I-10967 – zauważa, że rzeczona umowa stanowi część belgijskich przepisów podatkowych i w rezultacie powinna być zgodna z prawem wspólnotowym. Sądy ten podkreśla również, że Królestwo Belgii nie podjęło żadnych środków w celu zniesienia podwójnego opodatkowania omawianych dywidend.

13 W tej sytuacji tribunal de première instance de Liège postanowił zawiesić postępowanie i skierować do Trybunału następujące pytania prejudycjalne:

„1) Czy art. 56 [WE] należy interpretować w ten sposób, że zakazuje on ograniczenia wynikającego z [francusko-belgijskiej umowy], które pozwala na istnienie częściowego podwójnego opodatkowania dywidend od akcji spółek mających siedzibę we Francji i które sprawia, że opodatkowanie tych dywidend jest wyższe niż belgijska zaliczka na podatek od dochodów kapitałowych pobierana od dywidend wypłaconych przez spółkę belgijską na rzecz akcjonariusza mającego miejsce zamieszkania w Belgii?

2) Czy art. 293 [WE] należy interpretować w ten sposób, że brak podjęcia przez [Królestwo Belgii] działań w celu renegotjowania z [Republiką Francuską] nowego sposobu zniesienia podwójnego opodatkowania dywidend od akcji spółek mających siedzibę we Francji jest niezgodny z prawem wspólnotowym?”.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

W przedmiocie pytania pierwszego

14 Sądy krajowy w pytaniu pierwszym dąży do ustalenia, czy art. 56 WE sprzeciwia się obowiązywaniu dwustronnej umowy podatkowej, na podstawie której dywidendy wypłacone przez spółkę z siedzibą w państwie członkowskim akcjonariuszowi mającemu miejsce zamieszkania w innym państwie członkowskim mogą być przedmiotem opodatkowania w obydwu państwach członkowskich, a państwo członkowskie miejsca zamieszkania akcjonariusza nie przeciwdziałają podwójnemu opodatkowaniu, które z tego wynika.

15 W niniejszym przypadku na podstawie art. 15 francusko-belgijskiej umowy dywidendy mającej swe źródło w umawiającym się państwie, które są wypłacone rezydentowi drugiego umawiającego się państwa, podlegają opodatkowaniu w tym drugim państwie, ale mogą być opodatkowane w umawiającym się państwie, w którym spółka wypłacająca dywidendy ma siedzibę, przy czym podatek ten nie może przekroczyć 15% kwoty dywidend brutto.

16 O ile dywidendy wypłacone przez spółkę z siedzibą we Francji akcjonariuszowi mającemu miejsce zamieszkania w Belgii mogą podlegać opodatkowaniu w obydwu państwach członkowskich, z francusko-belgijskiej umowy wynika, jak podkreśla zresztą sądy krajowy, że

umowa ta zawiera również przepisy dotyczące unikania podwójnego opodatkowania.

17 Zgodnie bowiem z art. 19A ust. 1 akapit drugi francusko-belgijskiej umowy, w odniesieniu do dywidend otrzymanych przez akcjonariuszy mających miejsce zamieszkania w Belgii, od których został pobrany we Francji podatek u źródła, podatek należny w Belgii od kwoty pomniejszonej o podatek pobrany we Francji (kwoty netto) zostanie zmniejszony, po pierwsze, o zaliczkę na podatek od dochodów kapitałowych pobraną według zwykłej stawki, i po drugie, o zryczaśowaną kwotę podatku zapłaconego za granicą, podlegającego odliczeniu na zasadach określonych przez ustawodawstwo belgijskie, jednak ta zryczaśowana kwota nie może być niższa niż 15% rzeczony kwoty netto. Zgodnie ze wskazanym art. 19A ust. 1 akapit trzeci francusko-belgijskiej umowy w przypadku dywidend, o których mowa w art. 15 ust. 2 i 3 rzeczony umowy, które są wypłacane na rzecz osoby fizycznej mającej miejsce zamieszkania w Belgii, osoba ta może, zamiast odliczenia zryczaśowanej kwoty podatku zapłaconego za zagranicą, o której mowa powyżej, uzyskać w odniesieniu do tych dochodów możliwość odliczenia zapłaconego podatku według stawki i na zasadach określonych przez ustawodawstwo belgijskie w zakresie dywidend wypłaconych przez spółki mające siedzibę w Belgii, pod warunkiem że wystąpi z pisemnym wnioskiem najpóźniej w terminie przewidzianym do złożenia zeznania rocznego.

18 W związku z tym rząd francuski podnosi, że w zakresie, w jakim francusko-belgijska umowa ma prowadzić i prowadzi do zniesienia podwójnego opodatkowania dywidend wypłaconych przez spółkę z siedzibą we Francji akcjonariuszowi mającemu miejsce zamieszkania w Belgii, nie jest konieczne udzielanie odpowiedzi na pytanie pierwsze.

19 Skarżący przed sądem krajowym uważa również, że prawidłowe zastosowanie przez Królestwo Belgii art. 19A francusko-belgijskiej umowy pozwalałoby uniknąć podwójnego opodatkowania francuskich dywidend pobieranych przez akcjonariusza mającego miejsce zamieszkania w Belgii. Jednakże Królestwo Belgii nie stosuje rzeczony art. 19A, w zakresie w jakim belgijskie przepisy nie przewidują zasad odliczenia zryczaśowanej kwoty, co stanowi nie tylko naruszenie francusko-belgijskiej umowy, ale również zakazane w art. 56 WE dyskryminację.

20 W ramach postępowania wszczętego na podstawie art. 234 WE dokonanie wykładni art. 19A francusko-belgijskiej umowy nie jest zadaniem Trybunału, gdyż taka wykładnia należy do kompetencji sądów krajowych.

21 Jeżeli w ramach tej wykładni rzeczony sąd krajowy uzna, że art. 19A francusko-belgijskiej umowy ustanawia obowiązek unikania przez Królestwo Belgii podwójnego opodatkowania poprzez zryczaśowaną kwotę lub uzyskanie odliczenia, do sądu tego należy również, zgodnie z prawem krajowym, wyciągnięcie konsekwencji wynikających z braku wykonania wskazanego art. 19A.

22 Z orzecznictwa wynika bowiem, że Trybunałowi nie przysuguje w ramach art. 234 WE kompetencja do orzekania w przedmiocie ewentualnego naruszenia przez jedno z umawiających się państw członkowskich przepisów dwustronnych umów zawartych przez państwa członkowskie w celu zniesienia lub złagodzenia negatywnych skutków wynikających ze współistnienia krajowych systemów podatkowych (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 6 grudnia 2007 r. w sprawie C-298/05 Columbus Container Services, Zb.Orz. s. I-10451, pkt 46). Trybunał nie może bada również relacji pomiędzy przepisem krajowym a przepisami umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, takiej jak dwustronna umowa podatkowa będąca przedmiotem postępowania przed sądem krajowym, ponieważ kwestia ta nie należy do zakresu wykładni prawa wspólnotowego (zob. podobnie wyrok z dnia 14 grudnia 2000 r. w sprawie C-141/99 AMID, Rec. s. I-11619, pkt 18, a także ww. wyrok w sprawie Columbus Container Services, pkt 47).

23 Z treści pytania pierwszego wynika jednak, że sąd krajowy opiera się na założeniu, zgodnie z którym francusko-belgijska umowa umoliwia występowanie podwójnego opodatkowania w sensie prawnym dywidend wypłaconych przez spółkę z siedzibą we Francji akcjonariuszowi mającemu miejsce zamieszkania w Belgii. W rezultacie należy uznać, że pierwsze pytanie sędu krajowego dotyczy do ustalenia, czy art. 56 WE sprzeciwia się obowiązywaniu dwustronnej umowy podatkowej, takiej jak będąca przedmiotem postępowania przed sądem krajowym, na podstawie której dywidendy wypłacone przez spółkę z siedzibą w państwie częonkowskim akcjonariuszowi mającemu miejsce zamieszkania w innym państwie częonkowskim mogę podlegać opodatkowaniu w obydwu państwach częonkowskich i która nie przewiduje po stronie państwa częonkowskiego, w którym ma miejsce zamieszkania akcjonariusz, bezwzględnego obowiązku unikania podwójnego opodatkowania, które z niej wynika.

24 W związku z tym należy przypomnieć, że mimo iż opodatkowanie bezpośrednio podlega kompetencjom państw częonkowskich, to jednak muszą one wykonywać je z poszanowaniem prawa wspólnotowego (zob. w szczególności wyroki: z dnia 13 grudnia 2005 r. w sprawie C-446/03 Marks & Spencer, Zb.Orz. s. I-10837, pkt 29; z dnia 12 września 2006 r. w sprawie C-196/04 Cadbury Schweppes i Cadbury Schweppes Overseas, Zb.Orz. s. I-7995, pkt 40; z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie C-374/04 Test Claimants in Class IV of the ACT Group Litigation, Zb.Orz. s. I-11673, pkt 36; z dnia 8 listopada 2007 r. w sprawie C-379/05 Amurta, Zb.Orz. s. I-9569, pkt 16).

25 Każdemu państwu częonkowskiemu przysęuguje w szczególności kompetencja – z poszanowaniem prawa wspólnotowego – do zorganizowania własnego systemu opodatkowania wypłaconych zysków i do określenia w jego ramach podstawy opodatkowania, jak również stawki podatkowej, które znajdują zastosowanie do udziałowców otrzymujących zyski (zob. w szczególności ww. wyrok w sprawie Test Claimants in Class IV of the ACT Group Litigation, pkt 50; wyroki: z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie C-446/04 Test Claimants in the FII Group Litigation, Zb.Orz., s. I-11753, pkt 47; z dnia 20 maja 2008 r. w sprawie C-194/04 Orange European Smallcap Fund, Zb.Orz., s. I-3747, pkt 30).

26 Wynika z tego, po pierwsze, że dywidendy wypłacone przez spółkę z siedzibą w państwie częonkowskim akcjonariuszowi mającemu miejsce zamieszkania w innym państwie częonkowskim mogę być przedmiotem podwójnego opodatkowania w sensie prawnym, jeżeli obydwa państwa częonkowskie zechcą skorzystać z przysęugującej im kompetencji podatkowej i objęte rzeczony dywidendy podatkiem obcym akcjonariusza.

27 Po drugie, Trybunał orzekł już, że niekorzystne skutki, które mogę wynikać z równoległego wykonywania kompetencji podatkowych przysęugujących różnym państwom częonkowskim, jeżeli wykonywanie tych kompetencji nie ma charakteru dyskryminującego, nie stanowi ograniczeń zakazanych przez traktat WE (zob. podobnie ww. wyroki: w sprawie Kerckhaert i Morres, pkt 19, 20, 24; a także w sprawie Orange European Smallcap Fund, pkt 41, 42, 47).

28 Chociaż zniesienie podwójnego opodatkowania we Wspólnocie Europejskiej stanowi cel wyrażony w traktacie, należy jednak stwierdzić, że w chwili obecnej, pomijając konwencję z dnia 23 lipca 1990 r. w sprawie unikania podwójnego opodatkowania w związku z korektą zysków przedsiębiorstw powięzanych (Dz.U. L 225, s. 10), państwa częonkowskie nie zawarły na podstawie art. 293 WE żadnej wielostronnej umowy w tym względzie (zob. wyrok z dnia 12 maja 1998 r. w sprawie C-336/96 Gilly, Rec. s. I-2793, pkt 23).

29 Ponadto – z wyjątkiem dyrektywy Rady 90/435/EWG z dnia 23 lipca 1990 r. w sprawie wspólnego systemu opodatkowania stosowanego w przypadku spółek dominujących i spółek

zależnych różnorodnych państw członkowskich (Dz.U. L 225, s. 6) oraz dyrektywy Rady 2003/48/WE z dnia 3 czerwca 2003 r. w sprawie opodatkowania dochodów z oszczędności w formie wypłaconych odsetek (Dz.U. L 157, s. 38) – do chwili obecnej w ramach prawa wspólnotowego nie zostały przyjęte żadne przepisy ujednicające lub harmonizujące mające na celu unikanie przypadków podwójnego opodatkowania (zob. w szczególności ww. wyrok w sprawie Orange European Smallcap Fund, pkt 32).

30 Wobec braku przepisów ujednicających lub harmonizujących na poziomie wspólnotowym państwa członkowskie zachowują uprawnienia do określenia, w drodze umów lub w sposób jednostronny, kryteriów rozdziału przysługujących im kompetencji podatkowych, w szczególności w celu unikania podwójnego opodatkowania (ww. wyrok w sprawie Gilly, pkt 24, 30; wyrok z dnia 21 września 1999 r. w sprawie C-307/97 Saint-Gobain ZN, Rec. s. I-6161, pkt 57; ww. wyroki: w sprawie Amurta, pkt 17; a także w sprawie Orange European Smallcap Fund, pkt 32). To do państw członkowskich należy przyjęcie przepisów koniecznych dla unikania przypadków podwójnego opodatkowania, w szczególności przy wykorzystaniu kryteriów, które zostały przyjęte w międzynarodowej praktyce podatkowej (zob. ww. wyrok w sprawie Kerckhaert i Morres, pkt 23).

31 Jak zauważono w pkt 15 niniejszego wyroku, w rozpatrywanym przypadku, zgodnie z rozdziałem kompetencji podatkowych ustalonym przez Republikę Francuską i Królestwo Belgii, dywidendy wypłacone przez spółkę z siedzibą we Francji osobie mającej miejsce zamieszkania w Belgii mogą być przedmiotem opodatkowania w obydwu państwach członkowskich.

32 W przypadku gdy zarówno w państwie członkowskim źródła dywidendy, jak i w państwie członkowskim miejscu zamieszkania akcjonariusza rzeczony dywidendy podlegają opodatkowaniu uznane, że unikanie takiego podwójnego opodatkowania należy bezwzględnie do państwa członkowskiego miejsca zamieszkania oznaczałoby przyznanie pierwszeństwa w opodatkowaniu tego typu dochodów w państwie członkowskim źródła.

33 O ile taki rozdział kompetencji byłby zgodny w szczególności z zasadami praktyki przyjętej w prawie międzynarodowym, która wyrażona została w modelowej konwencji w sprawie podatku od dochodu i majątku opracowanej przez Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), w szczególności w jej art. 23B, nie ulega wątpliwości, że prawo wspólnotowe w obecnym kształcie i w sytuacji, z jaką mamy do czynienia przed sądem krajowym, nie przewiduje ogólnych kryteriów służących rozgraniczeniu kompetencji pomiędzy państwami członkowskimi dotyczących zniesienia podwójnego opodatkowania w obrębie Wspólnoty Europejskiej (zob. ww. wyroki: w sprawie Kerckhaert i Morres, pkt 22; a także w sprawie Columbus Container Services, pkt 45).

34 W rezultacie, o ile państwo członkowskie nie może powoływać się na dwustronną umowę w celu uniknięcia obowiązków, które na nim ciąży na mocy traktatu (zob. wyroki z dnia 14 grudnia 2006 r. w sprawie C-170/05 Denkvit Internationaal i Denkvit France, Zb.Orz. s. I-11949, pkt 53; a także ww. w sprawie Amurta, pkt 55), fakt, że zarówno w państwie członkowskim źródła dywidendy, jak i w państwie członkowskim miejscu zamieszkania akcjonariusza rzeczony dywidendy mogą być przedmiotem opodatkowania, nie oznacza, że państwo członkowskie miejsca zamieszkania jest zobowiązane, na podstawie prawa wspólnotowego, przeciwdziałać niekorzystnym skutkom, które mogłyby wynikać z wykonywania rozdzielonej w ten sposób między obydwie państwa członkowskie kompetencji.

35 W tej sytuacji w stopniu, w jakim wyjącznie francusko-belgijska umowa jest przedmiotem pierwszego pytania sądu krajowego, na pytanie to należy odpowiedzieć, że w zakresie, w jakim prawo wspólnotowe w obecnym kształcie i w sytuacji występującej przed sądem krajowym nie przewiduje ogólnych kryteriów służących rozgraniczeniu kompetencji pomiędzy państwami członkowskimi dotyczących zniesienia podwójnego opodatkowania w obrębie Wspólnoty, art. 56

WE nie sprzeciwia się obowiązywaniu dwustronnej umowy podatkowej, takiej jak b/d/ca przedmiotem postępowania przed sądem krajowym, na mocy której dywidendy wypłacone przez spółkę z siedzibą w państwie członkowskim akcjonariuszowi mającemu miejsce zamieszkania w innym państwie członkowskim mogą być przedmiotem opodatkowania w obydwu państwach członkowskich i która nie przewiduje ustanowienia po stronie państwa członkowskiego miejsca zamieszkania akcjonariusza bezwzględnego obowiązku unikania podwójnego opodatkowania w sensie prawnym, które z niej wynika.

W przedmiocie pytania drugiego

36 Uwzględniając odpowiedź udzieloną na pytanie pierwsze, nie jest konieczne udzielanie odpowiedzi na pytanie drugie.

W przedmiocie kosztów

37 Dla stron postępowania przed sądem krajowym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed tym sądem, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż poniesione przez strony postępowania przed sądem krajowym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (pierwsza izba) orzeka, co następuje:

W zakresie, w jakim prawo wspólnotowe w obecnym kształcie i w sytuacji występującej przed sądem krajowym nie przewiduje ogólnych kryteriów surowych rozgraniczeniu kompetencji pomiędzy państwami członkowskimi dotyczących zniesienia podwójnego opodatkowania w obrębie Wspólnoty Europejskiej, art. 56 WE nie sprzeciwia się obowiązywaniu dwustronnej umowy podatkowej, takiej jak b/d/ca przedmiotem postępowania przed sądem krajowym, na mocy której dywidendy wypłacone przez spółkę z siedzibą w państwie członkowskim akcjonariuszowi mającemu miejsce zamieszkania w innym państwie członkowskim mogą być przedmiotem opodatkowania w obydwu państwach członkowskich i która nie przewiduje ustanowienia po stronie państwa członkowskiego miejsca zamieszkania akcjonariusza bezwzględnego obowiązku unikania podwójnego opodatkowania w sensie prawnym, które z niej wynika.

Podpisy

* Język postępowania: francuski.